

Báo chí - truyền thông với việc bảo đảm an ninh tư tưởng ở Việt Nam hiện nay

PGS, TS. TRẦN THANH GIANG

Học viện Báo chí và Tuyên truyền; Email: giangttvnu@gmail.com

Nhận ngày 23 tháng 12 năm 2024; chấp nhận đăng tháng 1 năm 2025.

Tóm tắt: Trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế, những giá trị tư tưởng truyền thống của dân tộc đang phải đối mặt với nhiều thách thức từ bên ngoài. Các luồng tư tưởng, giá trị văn hóa mới từ các quốc gia khác nhau liên tục được du nhập, đòi hỏi sự tiếp nhận và chọn lọc cẩn trọng để không làm xói mòn bản sắc dân tộc. Đồng thời, sự bùng nổ của thông tin trên không gian mạng đã tạo điều kiện cho những thông tin không đúng sự thật, thông tin xấu, độc, phản động lan tràn trên mạng xã hội, dẫn đến nguy cơ gây xung đột tư tưởng và làm suy giảm niềm tin của một bộ phận người dân vào Đảng, vào sự điều hành, quản lý của Nhà nước.

Từ khóa: báo chí - truyền thông; an ninh tư tưởng; Việt Nam.

Abstract: In the context of globalization and international integration, traditional ideological values of the nation face numerous external challenges. The continuous influx of new ideologies and cultural values from various countries demands careful reception and selection to preserve national identity. Simultaneously, the explosion of information on digital platforms facilitates the spread of false, harmful, and reactionary content on social media, posing risks of ideological conflicts and eroding trust in the Party and the State's governance.

Keywords: journalism and media; ideological security; Vietnam.

1. Tầm quan trọng của đảm bảo an ninh tư tưởng đối với sự ổn định và phát triển của đất nước trong tình hình hiện nay

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế, những giá trị tư tưởng truyền thống của dân tộc đang phải đối mặt với nhiều thách thức từ bên ngoài. Các luồng tư tưởng, giá trị văn hóa mới từ các quốc gia khác nhau liên tục được du nhập, đòi hỏi sự tiếp nhận và chọn lọc cẩn trọng để không làm xói mòn bản sắc dân tộc. Đồng thời, sự bùng nổ của thông tin trên không gian mạng đã tạo điều kiện cho những thông tin không đúng sự thật, thông tin xấu, độc, phản động lan tràn trên mạng xã hội, dẫn đến nguy cơ gây xung đột tư tưởng và làm suy giảm niềm tin của một bộ phận người dân vào

Đảng, vào sự điều hành, quản lý của Nhà nước.

An ninh tư tưởng giữ vai trò cốt lõi trong việc bảo vệ sự ổn định chính trị, xã hội và định hướng phát triển bền vững của mỗi quốc gia, dân tộc. Đây là nền tảng giúp củng cố sự thống nhất trong tư duy, niềm tin và hành động của người dân, đồng thời duy trì sự đồng thuận xã hội đối với các chính sách, đường lối lãnh đạo của Đảng và Nhà nước. Khi tư tưởng chính trị ổn định, nó tạo điều kiện thuận lợi để giải quyết hiệu quả các vấn đề kinh tế, xã hội, văn hóa và quốc phòng, an ninh, góp phần xây dựng một xã hội công bằng, dân chủ, văn minh và bền vững.

Sinh thời Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nói: “Đảng mà không có chủ nghĩa cũng như người không có

trí khôn, tàu không có bàn chỉ nam. Bây giờ học thuyết nhiều, chủ nghĩa nhiều, nhưng chủ nghĩa chân chính nhất, chắc chắn nhất, cách mệnh nhất là chủ nghĩa Lênin”⁽¹⁾. Thấm nhuần sâu sắc quan điểm của Người, từ Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VII của Đảng, năm 1991, trong Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, Đảng ta đã khẳng định: “Đảng lấy chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho hành động”⁽²⁾. Đến Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII, năm 2016, Đảng ta xác định: “Kiên định chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, vận dụng sáng tạo và phát triển phù hợp với thực tiễn Việt Nam”⁽³⁾. Tại Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Đảng ta tiếp tục khẳng định: “Kiên định và vận dụng, phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh”⁽⁴⁾. Như vậy, Đảng ta đã xác định chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng vững chắc để xây dựng Chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam. Từ điều kiện thực tiễn của cách mạng, Đảng ta đã vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh để đưa cách mạng Việt Nam giành được những thắng lợi to lớn, có ý nghĩa lịch sử. Đó là minh chứng sống động và thuyết phục, khẳng định tính đúng đắn của cách mạng Việt Nam trong việc lựa chọn con đường độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội, kiên định chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh⁽⁵⁾.

An ninh tư tưởng không được giữ vững có thể dẫn đến những hệ quả nghiêm trọng, gia tăng các xung đột xã hội, sự hoài nghi đối với đường lối lãnh đạo, tạo ra cơ hội và điều kiện cho các thế lực thù địch thực hiện các hoạt động chống phá. Chính vì vậy, việc bảo đảm an ninh tư tưởng không chỉ là nhiệm vụ của các cơ quan chức năng mà còn là trách nhiệm của cả hệ thống chính trị và toàn xã hội.

2. Vai trò quan trọng của báo chí - truyền thông đối với việc bảo đảm an ninh tư tưởng hiện nay

Một là, vai trò then chốt trong định hướng dư

luận, tạo niềm tin, sự đồng thuận xã hội: Với sức ảnh hưởng mạnh mẽ đến nhận thức xã hội, báo chí không chỉ truyền tải thông tin mà còn giữ vai trò then chốt trong định hướng dư luận, tạo dựng niềm tin và lan tỏa các giá trị tư tưởng tích cực. Thông qua việc cung cấp thông tin chính xác, kịp thời và toàn diện, báo chí giúp công chúng hiểu rõ các vấn đề xã hội, từ đó củng cố niềm tin vào đường lối phát triển của Đảng và Nhà nước. Việc định hướng này không chỉ dừng lại ở việc truyền tải thông tin, mà còn bao gồm việc phân tích, bình luận sâu sắc, giúp người dân nhận thức đúng đắn về tình hình thực tế, tránh bị ảnh hưởng bởi các thông tin sai lệch.

Hai là, góp phần phát hiện, giải quyết kịp thời xung đột tư tưởng: Báo chí là kênh quan trọng để phát hiện, phân tích và xử lý kịp thời những xung đột tư tưởng trong xã hội. Qua các bài viết, phóng sự điều tra, báo chí giúp nhận diện các vấn đề nảy sinh, từ đó đề xuất giải pháp phù hợp, góp phần duy trì ổn định xã hội. Việc phản ánh trung thực các mâu thuẫn, bất cập trong xã hội không chỉ giúp cơ quan chức năng có cái nhìn toàn diện để đưa ra biện pháp xử lý, mà còn tạo điều kiện cho người dân tham gia đóng góp ý kiến, xây dựng xã hội tốt đẹp hơn. Thực tế cho thấy, trước mỗi kỳ Đại hội Đảng, các thế lực phản động ra sức tuyên truyền, tung tin bịa đặt, phủ nhận vai trò lãnh đạo của Đảng đối với hệ thống chính trị, đòi phi chính trị hóa lực lượng vũ trang, hướng Việt Nam đi theo con đường tư bản chủ nghĩa. Đây là những xung đột tư tưởng, cần phải kiên quyết đấu tranh loại bỏ.

Ba là, chủ lực trong tuyên truyền chính sách, phổ biến pháp luật: Báo chí - truyền thông là cầu nối quan trọng giữa Đảng, Nhà nước và nhân dân, đóng vai trò cực kỳ quan trọng trong tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước đến người dân. Phát huy thế mạnh của kênh tuyên truyền chính thống đa nền tảng, báo chí thông tin về các chính sách mới, quy định pháp luật đến mọi tầng lớp nhân dân một cách nhanh chóng, hiệu quả. Các bài báo, chương

trình truyền hình, phát thanh... được xây dựng nội dung thông tin về chính sách, pháp luật theo cách phù hợp đối với các đối tượng công chúng, do đó giúp người dân dễ dàng nắm bắt. Báo chí - truyền thông cũng tạo ra các diễn đàn để người dân cùng thảo luận, nêu ý kiến hỏi đáp về chính sách, pháp luật, giúp tăng cường tương tác giữa người dân và cơ quan nhà nước; đồng thời, giúp phản ánh những khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện pháp luật và tiếp thu ý kiến đóng góp của người dân. Thông qua báo chí - truyền thông, những tấm gương tập thể, cá nhân chấp hành tốt các chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước được lan tỏa rộng rãi trong xã hội; đồng thời, cũng lên án mạnh mẽ các hành vi vi phạm pháp luật. Điều đó cho thấy báo chí - truyền thông là một công cụ hữu hiệu để tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức của người dân về chính sách, pháp luật.

3. Những thách thức đối với báo chí - truyền thông trong bảo đảm an ninh tư tưởng hiện nay

Trong bối cảnh cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, báo chí - truyền thông không chỉ đứng trước cơ hội phát triển vượt bậc nhờ ứng dụng công nghệ mà còn đối diện với nhiều thách thức lớn, đặc biệt là trong nhiệm vụ bảo đảm an ninh tư tưởng. Công nghệ số và mạng xã hội đã thay đổi sâu sắc cách thức sản xuất, phân phối và tiếp cận thông tin, đồng thời tạo ra những nguy cơ mới đối với vai trò định hướng tư tưởng và duy trì sự ổn định xã hội của báo chí.

Thứ nhất, tin giả, tin xấu độc và thông tin sai sự thật là thách thức trực tiếp đến an ninh tư tưởng

Một trong những vấn đề nghiêm trọng nhất là sự bùng nổ của tin giả (fake news) và thông tin sai lệch trên các nền tảng số. Theo ước tính, hơn 60% người dùng mạng xã hội từng tiếp cận thông tin sai sự thật, trong đó nhiều nội dung được tạo ra nhằm thao túng tư tưởng, kích động dư luận và gây mất ổn định xã hội.

Các thông tin sai lệch thường nhắm đến các vấn đề nhạy cảm về chính trị, xã hội hoặc tôn giáo,

nhằm phá vỡ sự đồng thuận xã hội và niềm tin vào hệ thống chính trị. Điều này đặc biệt nguy hiểm khi những tin tức này được lan truyền nhanh chóng trên mạng xã hội mà không qua kiểm chứng, làm ảnh hưởng đến nhận thức chính trị, tư tưởng của quần chúng. Thực tế cho thấy, trong một số sự kiện quốc tế và trong nước, tin giả đã được sử dụng để kích động mâu thuẫn hoặc tạo hoài nghi về tính chính danh của các cơ quan lãnh đạo, đe dọa trực tiếp đến an ninh tư tưởng quốc gia.

Thứ hai, thương mại hóa báo chí làm xói mòn vai trò định hướng tư tưởng

Trong môi trường cạnh tranh ngày càng khốc liệt, nhiều cơ quan báo chí đang chịu áp lực thương mại hóa, tập trung vào việc tối ưu hóa lợi nhuận thay vì đảm bảo chất lượng nội dung. Những tiêu đề “giật tít”, “câu like”, nội dung thiếu kiểm chứng hoặc gây tranh cãi đang dần phổ biến trên các báo điện tử, mạng xã hội. Xu hướng này không chỉ làm suy giảm tính khách quan của báo chí mà còn đe dọa làm lệch hướng tư tưởng của một bộ phận nhân dân, đáng nguy hại là đối với giới trẻ khi chưa có nhận thức sâu sắc và bản lĩnh chính trị.

Thương mại hóa báo chí còn dẫn đến việc các cơ quan truyền thông phát hành những nội dung không phù hợp với giá trị tư tưởng của quốc gia, đặt lợi ích kinh tế ngắn hạn lên trên nhiệm vụ bảo đảm an ninh tư tưởng. Điều này, nếu không được kiểm soát, có thể khiến báo chí - truyền thông chính thống đánh mất vai trò định hướng và trở thành công cụ phục vụ các mục đích thương mại hoặc tư lợi cá nhân.

Thứ ba, không gian mạng xã hội không ngừng được mở rộng nhanh chóng, tiềm ẩn nhiều nguy cơ đối với việc giữ vững ổn định tư tưởng

Sự thống trị của mạng xã hội trong việc tiếp cận thông tin đã tạo ra một hiện tượng mới “vô cảm chính trị”, “cá nhân chủ nghĩa”... Với các thuật toán cá nhân hóa, mạng xã hội ưu tiên hiển thị nội dung phù hợp với sở thích của từng cá nhân, khiến người dùng khó tiếp cận các góc

nhìn đa chiều. Điều này không chỉ làm tăng tính phiến diện trong nhận thức mà còn là môi trường lý tưởng cho các tư tưởng cực đoan nảy sinh và lan rộng.

Thực tế cho thấy trên các nền tảng như Facebook hoặc TikTok, người dùng dễ dàng bị lôi kéo vào các nội dung kích động, gây ảnh hưởng tiêu cực đến niềm tin xã hội và làm gia tăng nguy cơ phân hóa tư tưởng. Mạng xã hội, trong khi mang lại cơ hội tiếp cận thông tin lớn, đồng thời cũng tạo ra không gian khó kiểm soát, nơi các thế lực thù địch có thể lợi dụng để phá hoại an ninh tư tưởng quốc gia.

Thứ tư, áp lực đổi mới và duy trì định hướng tư tưởng của báo chí - truyền thông

Trước sự cạnh tranh mạnh mẽ từ các nền tảng số như: YouTube, TikTok, báo chí truyền thống buộc phải đổi mới để giữ được vị trí của mình. Các hình thức báo chí số, báo chí dữ liệu và ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI) đang được triển khai nhằm tăng tính hấp dẫn và khả năng tiếp cận công chúng. Tuy nhiên, đổi mới công nghệ đi kèm với nguy cơ xa rời bản chất cốt lõi của báo chí: tính khách quan, chính xác và định hướng tư tưởng.

Đổi mới không cân bằng có thể khiến báo chí sa vào việc sản xuất nội dung giật gân, giải trí, làm suy giảm vai trò định hướng và bảo đảm an ninh tư tưởng. Điều này đòi hỏi các cơ quan báo chí không chỉ đổi mới về hình thức mà còn phải đặt nhiệm vụ bảo vệ tư tưởng lên hàng đầu.

4. Một số giải pháp phát huy vai trò của báo chí - truyền thông trong bảo đảm an ninh tư tưởng hiện nay

Một là, nâng cao nhận thức và trách nhiệm của các cơ quan báo chí trong định hướng tư tưởng

Những người làm báo cần được quán triệt, nâng cao nhận thức trong định hướng tư tưởng; xác định rõ trách nhiệm định hướng tư tưởng là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu của báo chí - truyền thông. Đội ngũ người làm báo do đó cần được nâng cao trách nhiệm nghề nghiệp, tuân thủ các

quy định về đạo đức nghề nghiệp trong hoạt động báo chí - truyền thông, nhất là nhận thức đầy đủ về vai trò và trách nhiệm đối với định hướng tư tưởng, bảo đảm an ninh tư tưởng.

Nhà nước cần sớm hoàn thiện khung pháp lý đối với hoạt động của báo chí - truyền thông. Luật báo chí (sửa đổi) dự kiến được Quốc hội thông qua năm 2025, cần được cụ thể hoá, gắn trách nhiệm chặt chẽ hơn đối với các cơ quan báo chí trong thực hiện định hướng tư tưởng; tăng cường xử lý nghiêm các hành vi vi phạm pháp luật trong hoạt động báo chí. Thành lập các cơ quan quản lý nhà nước chuyên trách về báo chí - truyền thông, có đủ thẩm quyền và năng lực để giám sát, kiểm tra hoạt động của các cơ quan báo chí. Tăng cường năng lực cho cán bộ quản lý nhà nước về báo chí. Mặt khác, Nhà nước cần tạo điều kiện, nguồn lực cho các cơ quan báo chí hoạt động, tập trung vào thực hiện nhiệm vụ định hướng tư tưởng.

Hai là, tăng cường năng lực bảo đảm an ninh tư tưởng của hệ thống báo chí - truyền thông ở nước ta hiện nay

Để phát huy tốt vai trò định hướng tư tưởng, những người làm báo cần được đào tạo, bồi dưỡng trang bị kiến thức sâu rộng, nhất là kiến thức lý luận chính trị; đồng thời cần được bồi dưỡng kỹ năng phân tích, đánh giá thông tin, nắm bắt dư luận xã hội. Bên cạnh đó, cần áp dụng chính sách khuyến khích, khen thưởng những nhà báo có đóng góp tích cực trong việc định hướng tư tưởng và phản bác các thông tin độc hại. Đồng thời, việc xây dựng cơ chế kiểm soát thông tin là nền tảng để bảo đảm an ninh tư tưởng. Tăng cường giám sát nội dung, phát hiện và xử lý nhanh chóng các thông tin sai sự thật, xấu, độc trên các nền tảng truyền thông. Quy định xuất bản rõ ràng, chặt chẽ trước khi phát hành cũng cần được thiết lập, nhưng vẫn đảm bảo tính linh hoạt để không làm chậm trễ dòng chảy thông tin. Ngoài ra, việc thành lập đội ngũ kiểm tra chuyên trách với nhiệm vụ rà soát, đánh giá nội dung báo chí theo tiêu chuẩn an ninh tư tưởng sẽ giúp đảm bảo các sản phẩm

truyền thông không chỉ đúng đắn về mặt nội dung mà còn phù hợp với mục tiêu giữ vững ổn định xã hội và định hướng dư luận. Kiên quyết xử lý nghiêm các hành vi cố tình vi phạm, lồng ghép tư tưởng cá nhân, có ý trục lợi, lợi dụng báo chí để thực hiện các hành vi vi phạm pháp luật.

Ba là, tăng cường đổi mới phương thức phát triển báo chí - truyền thông đáp ứng xu hướng của thời đại và đảm bảo an ninh tư tưởng

Đổi mới phương thức phát triển báo chí - truyền thông là một yêu cầu cấp bách nhằm đáp ứng nhu cầu của công chúng hiện đại, đồng thời duy trì vai trò bảo đảm an ninh tư tưởng. Trước hết, cần thúc đẩy quá trình chuyển đổi số thông qua việc đầu tư vào các công nghệ hiện đại như trí tuệ nhân tạo (AI) và dữ liệu lớn (Big Data). Những công nghệ này không chỉ giúp cá nhân hóa nội dung để phù hợp với từng đối tượng độc giả mà còn đảm bảo nội dung truyền tải mang tính chính xác, khách quan và định hướng tư tưởng đúng đắn. Việc phát triển các nền tảng báo chí - truyền thông số sẽ giúp báo chí chính thống tiếp cận hiệu quả hơn với công chúng trong kỷ nguyên số. Đồng thời, việc phát triển báo chí đa nền tảng cũng cần được triển khai mạnh mẽ. Tận dụng các nền tảng mạng xã hội như Facebook, TikTok, và YouTube không chỉ giúp tăng độ phủ sóng của báo chí chính thống mà còn cho phép truyền tải thông tin nhanh chóng, kịp thời phù hợp với xu hướng tiếp nhận thông tin của công chúng hiện nay. Tuy nhiên, nội dung phát hành trên các nền tảng này cần được kiểm soát chặt chẽ để bảo đảm phù hợp với các mục tiêu về an ninh tư tưởng. Bên cạnh đó, việc tăng cường nội dung đa phương tiện như video, infographic và podcast cũng là một giải pháp hiệu quả nhằm nâng cao tính hấp dẫn của thông tin báo chí, đặc biệt thu hút sự quan tâm của thế hệ trẻ - đối tượng dễ chịu tác động từ các luồng thông tin không chính thống.

Bốn là, đảm bảo để báo chí, các trang mạng xã hội phát triển lành mạnh, tuân thủ theo quy định của pháp luật, hướng đến giá trị đạo đức,

nhân văn

Để báo chí và các trang mạng xã hội phát triển lành mạnh, cần đảm bảo sự tuân thủ nghiêm ngặt các quy định pháp luật, đồng thời hướng tới các giá trị đạo đức và nhân văn. Trước hết, việc hoàn thiện khung pháp lý là yếu tố then chốt, trong đó cần xây dựng và bổ sung các quy định cụ thể về quyền và trách nhiệm của báo chí và các nền tảng mạng xã hội. Khung pháp lý này không chỉ bảo vệ quyền tự do ngôn luận và sáng tạo chính đáng mà còn xử lý nghiêm các hành vi lợi dụng tự do báo chí để phát tán thông tin sai lệch, kích động chia rẽ hoặc xuyên tạc sự thật. Việc xử lý vi phạm phải minh bạch, công bằng, đảm bảo tính răn đe và củng cố niềm tin của công chúng với báo chí chính thống. Bên cạnh đó, cần thiết lập cơ chế giám sát minh bạch, hiệu quả để đảm bảo rằng nội dung thông tin trên báo chí và mạng xã hội tuân thủ các giá trị tư tưởng và lợi ích quốc gia. Sự phối hợp chặt chẽ giữa cơ quan quản lý, các tổ chức báo chí và các hiệp hội nghề nghiệp là yếu tố quan trọng để kiểm soát nội dung, ngăn chặn kịp thời các thông tin gây hại. Ngoài ra, cần phát triển cơ chế đối thoại giữa các bên liên quan, tạo điều kiện cho báo chí vừa phát huy vai trò phản biện xã hội, vừa đảm bảo không làm tổn hại đến sự ổn định chính trị và phát triển bền vững của đất nước. Hướng đến một hệ sinh thái báo chí và mạng xã hội lành mạnh là nền tảng để xây dựng niềm tin xã hội và thúc đẩy sự đồng thuận quốc gia.

Năm là, tăng cường ứng phó, đấu tranh quyết liệt với tin giả, tin xấu độc, tin sai sự thật góp phần bảo đảm an ninh tư tưởng

Đối phó với tin giả, tin xấu độc và tin sai sự thật là nhiệm vụ quan trọng để bảo đảm an ninh tư tưởng trong bối cảnh không gian mạng ngày càng phát triển. Trước hết, đối với các cơ quan quản lý nhà nước về báo chí - truyền thông cần đẩy mạnh áp dụng các công nghệ hiện đại để phát hiện và xử lý kịp thời các thông tin sai lệch. Việc đầu tư vào công nghệ sẽ giúp tự động hóa quá trình phát hiện, phân tích và gỡ bỏ nội dung độc hại, giảm

thiếu sự lan truyền của tin giả trên các nền tảng số. Bên cạnh đó, cần mở rộng hợp tác quốc tế với các tổ chức và nền tảng công nghệ lớn để chia sẻ dữ liệu và xây dựng cơ chế phối hợp xử lý các nguồn tin giả xuyên quốc gia, nhất là những nội dung có mục tiêu phá hoại an ninh tư tưởng quốc gia.

Song song với việc ứng dụng công nghệ, việc nâng cao nhận thức của nhân dân cũng đóng vai trò quan trọng trong phòng chống tin giả. Các chiến dịch truyền thông trên báo chí và mạng xã hội cần được triển khai thường xuyên nhằm giúp người dân nhận diện tin giả và phân biệt thông tin chính thống với nội dung sai lệch. Đặc biệt, việc xây dựng các chương trình giáo dục kỹ năng đọc hiểu, phân tích thông tin cho nhân dân, đặc biệt cho bộ phận người trẻ tuổi, học sinh, sinh viên sẽ tạo ra một thế hệ công dân số có khả năng phản biện, tự bảo vệ trước những nội dung độc hại. Khi cộng đồng có nhận thức đúng đắn và khả năng chống lại tin giả, vai trò bảo đảm an ninh tư tưởng sẽ được củng cố, tạo nền tảng vững chắc cho sự ổn định và phát triển của quốc gia.

Sáu là, xây dựng hệ sinh thái truyền thông đa dạng, gắn liền với giá trị tư tưởng tiến bộ phù hợp với giá trị truyền thống văn hóa của dân tộc

Xây dựng hệ sinh thái truyền thông gắn liền với các giá trị tư tưởng tiến bộ, khoa học là giải pháp cốt lõi nhằm bảo đảm an ninh tư tưởng và thúc đẩy sự đồng thuận xã hội. Trước hết, các cơ quan lãnh đạo, quản lý báo chí - truyền thông cần tập trung vào việc định hướng lan tỏa các giá trị văn hóa, đạo đức và tư tưởng cách mạng, tích cực thông qua báo chí-truyền thông. Xây dựng mô hình truyền thông chính thống trên không gian mạng. Mô hình này có thể cấu trúc gồm: báo chí và truyền thông - kênh truyền thông chủ lực - mạng xã hội Việt. Trong đó, cơ chế hoạt động theo nguyên tắc: Kênh truyền thông chủ lực trên mạng xã hội là trung tâm; báo chí và truyền thông cung cấp thông tin chính thống cho kênh truyền thông chủ lực; mạng xã hội Việt hoạt động độc lập trên các nền tảng mạng xã hội và tương tác với

các thông tin trên kênh truyền thông chủ lực⁽⁶⁾.

Các cơ quan báo chí cần tăng cường sản xuất những bài viết, chương trình truyền hình, và nội dung trực tuyến có nội dung giáo dục về lịch sử, văn hóa và truyền thống tốt đẹp của dân tộc. Đồng thời, cần hỗ trợ các nhà báo và nhà sáng tạo nội dung trong việc sản xuất các sản phẩm truyền thông truyền cảm hứng, khuyến khích thông điệp tích cực để tạo dựng niềm tin và sự lạc quan trong xã hội.

Song song đó, việc thúc đẩy đối thoại xã hội trên các nền tảng truyền thông cũng cần được chú trọng. Các diễn đàn trực tuyến, hội thảo và chương trình giao lưu cần được tổ chức thường xuyên, tạo điều kiện cho công chúng thảo luận và phản biện các vấn đề xã hội một cách cởi mở, văn minh. Đây là kênh quan trọng để xây dựng sự đồng thuận và thống nhất tư tưởng giữa các tầng lớp nhân dân. Ngoài ra, báo chí cần phát triển các nội dung phản biện mang tính xây dựng, tạo không gian cho những ý kiến đóng góp tích cực nhằm thúc đẩy sự phát triển toàn diện và đồng thuận trong xã hội. Hệ sinh thái truyền thông này không chỉ bảo đảm vai trò định hướng tư tưởng mà còn trở thành nền tảng vững chắc để lan tỏa các giá trị tốt đẹp, củng cố sự ổn định và phát triển bền vững của quốc gia./.

(1) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, T.2, tr.289.

(2) *Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội (1991)*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, tr.21.

(3) *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII (2016)*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, tr.199.

(4) *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII (2021)*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, T.1, tr.109.

(5) <https://www.tapchicongsan.org.vn/web/guest/nghien-cu/-/2018/823331/bao-ve-nen-tang-tu-tuong-cua-dang-trong-tinh-hinh-moi.aspx>.

(6) <https://dangcongsan.vn/bao-ve-nen-tang-tu-tuong-cua-dang/xay-dung-cac-kenh-truyen-thong-chu-luc-gop-phan-giu-vung-tran-dia-tu-tuong-tren-khong-gian-mang-652407.html>.